

Sinkronistične tabele moških triumfov.

Spis poklonila sama sebi Marica II.

I.

Gospod dr. Drenovec je ravnokar preiskoval nogo nekemu obstreljenemu lovcu . . . Hipoma se odpro dveri v njegovo delavnico, skozi odprtino pa pokuka dražestni obrazek njegove mlade žene z besedami: »Stanko! . . . pošta! Na!« . . . in na pisalno mizo mu rahlo vrže nekaj časnikov in pisem ter poročno oznanilo... Mladi zdravnik pa je vztrajal z važnostjo in ognjem začetne prakse pri svojem pacijentu in pregledal došlo pošto šele pozneje, ko ga je bil odpravil . . .

»Hahaha!« . . . se je smejal nagajivo in ponosno vihal nad glavo poročno oznanilo, ko je šel v obednico, kjer je baš njegova ženka ravnala obed.

»Daj mi hitro poljubček ali pa dva in me prav gorko stisni na srce, prežlahtna moja boljša polovičica, čeprav ni na svetu Bog ustvaril nič lepšega in boljšega od nas moških! Hahaha!« . . .

»O ti nagajivec! S tem poročnim listom me boš pa še dražil nekaj časa; žal, da sem ti ga pokazala!«

»Z zlato tinto si zapišem to v svojo »Sinkronistično zbirko moških triumfov«, kajti ta slučaj usode je najlepši dokaz, da Eva ne more živeti na zemlji brez Adama.«

»Eh, Stanko, beži, beži! Adam pa niti v rajju ni mogel živeti brez Eve!«

»Dušica,« je hudomušno rekel Stanko, »veš, dandanes bi bil Adam pač modrejši, ako bi ga Bog spet postavil v raj!«

»Kajneda! Saj vem, kaj hočeš reči s tem! Dandanes bi se tvegala Eve! . . . Zakaj si jo pa ti si nakopal na glavo?«

»Počasi, počasi, mucka! Jaz sem namreč menil reči, da bi si dal dandanes Adam napolniti ves raj s samimi tako sladkimi Evicami, kakor si ti!«

»Oh, kako mi nagaja,« mu je rekla Nada z umetno nabranim čelom in zapretila z drobnim prstkom nagajivemu soprogu, ki je smeje se sedel za mizo.

II.

Stanko Drenovec je že na gimnaziji slovel za neodoljivega šaljivca. Njegovi součenci so mu prigovarjali, naj gre v kako gledališko šolo ter se izobrazí za komika, drugi pa so mu prorokovali važno, da Slovencem vzraste iz njega satirik par excellence, prav tak, kakršnega potrebujejo. A Stanko je bil prelahkomiseln. Vse življenje z njegovimi nasladami in solzami je smatral za šalo . . . Šaljivec je bil, a to še ni dovolj za satirika!

Prišalil se je, kakor je sam rad poudarjal, do doktorske diplome in do . . . žene. Svojo ženitev je pa do danes, po tričetrletnem zakonu, smatral za najboljši svoj dovtip. Hm! Zakaj tudi ne! Za vsakdanji kruhek mu z ženko ni bilo treba skrbeti, oba sta bila mlada, oba zdrava, čvrsta in lepa, sosebno njegova nedosežna Nada! Ljubila sta se vedno bolj! . . . S tako usodo se človek res lahko šali vse življenje! . . .

Na univerzi se je Drenovec mnogo pečal z ženskim vprašanjem, seveda po svoje. Nazival ga je z laskavim imenom »obrabljeno šalo« in ga razreševal vedno le z ozirom na »moško vprašanje«. Na tem torišču si je hotel priboriti nevenljivih lovorik (kakor humorist seveda); kajti na njem se je zalagal z neizčrpnimi viri smešnega gradiva za »Sinkronistične tabele moških triumfov«, katere je menil pozneje kdaj izdati.

III.

»Nada! Nadice! . . . imaš kaj časa?« je klical dr. Drenovec neko popoldne po obedu iz svoje delavnice v stransko sobo, kjer je njegova ženka seznanjala novo deklo z njenimi dolžnostmi.

»Takoj, takoj!« se je oglasil drobni glasek, za katerim se je pojavila v delavnici svojega moža njegova soproga.

Doktor je sedel za pisalno mizo, na kateri je ležal pred njim oblasten kup listov in listkov, oguljene beležnice, izrezki iz časnikov, celi feljtoni itd., itd.

»O, glejte ga, glejte!« je vzkliknila Nada. »Kdaj pa je gospoda doktorja srečala rednost? . . . No, saj je bil res že skrajnji čas, da si pospravil svoje predale, do katerih nima moj čut za red nobene pravice. Ali naj sežgem ta papir?«

»O ti ženska pamet! Sedi k meni, da ti jo pokrepčam s poljubčkom, saj drugače me itak ne moreš razumeti! . . . Ženkišče

sladko, kaj hočeš, da ti kupim za božičnico? Ali klobuk? . . . Ali obleko? . . . Ali muf? . . . Ali vse skupaj? . . . Ali zibel? . . . Ali dete?» . . .

»Stanko!« . . . in zardevši čez ušesa, mu je Nada zamašila usta.

»Na Miklavževem semnju namreč, Nada! Pusti mi vendar besedo!« je hudomušno rekel doktor in ljubko potegnil Nado na svoje prsi, kjer je skrila svojo dražestno glavico in svojo zadrego.

»Ne, Nada! Žgali ne bomo tega papirja, ki je sad mojega dolgoletnega truda in seme, iz katerega mi vzraste sijajna slava. To je namreč gradivo za moje »Sinkronistične tabele moških triumfov«, katero moram pripraviti za tisk. Založnika in krasno pogodbo z njim že imam v žepu, zatoorej sem te vprašal, kaj ti naj kupim! Pa pomagala mi boš pri mojem delu!« je dejal doktor, brskaje po svojih papirjih.

»Vsa tista pisma tvoje prijateljice sem! Iz njenih spisov imam pa itak že vse citate, s katerimi je v nič devala in zbadala moški spol kakor največja naša sovražnica. Da, da! . . . grajano blago se pač vselej rado kupi . . .«

IV.

Oh, nova dekla pri hiši! Nova metla sicer dobro pometa, včasih še predobro . . .

Do poznega večera sta uredjevala gospod doktor in gospa gradivo za tiste originalne »Sinkronistične tabele«, zvečer pa sta pustila liste in lističe lepo v kupčkih po mizi, po stolih, po zofi, po tleh... oh! in nova metla včasih pometa prečisto! . . .

»Nada, Nada! moje »Sinkronistične tabele« in moja slava, vse, vse je na smetišču! Glej, samo te-le ostanke sem še otel iz razvalin svojega bodočega bleska!«

»Stanko! . . . Dekla . . . nova dekla, kaj? . . . Eh, škoda! Kako sem se smejala že včeraj, ko si mi samo tupatam kaj citiral. Ta knjiga bi res bila nekak bavbav zoper dolgčas! Novo sredstvo, s katerim bi se lečila hipohondrija, in s katerim bi se gladile gube čemernosti. Eh, škoda!« je ponovila še enkrat razočarana gospa Drenovčevka.

»Eh, škoda!« jo je oponašal doktor, »sedaj mi pa ničesar ne kupi, kaj? Nada, nastavi uho, da ti povem, kaj ti pa vendarle kupim prav za božičnico? . . . Hitro, drugače pa glasno povem!«

»Pa povej,« je rekla Nada in se izmuznila v kuhinjo.

* * *

»Glej, Nada, tukaj so tisti listi, katere sem še rešil nečastne pogube na smetišču. Izdam jih pa vendarle, in sicer pod naslovom »Odlomki sinkronističnih tabel moških triumfov.« Poslušaj in občuduj našo vsemogočnost na zemlji!« . . .

In gospod doktor je čital:

»Žensko vprašanje.

Prvo in glavno žensko vprašanje, okoli katerega se vrti vse drugo »žensko vprašanje«, je: »Ali ga dobim ali ne?« To je seveda tajno, a nekaterim psihologom se je posrečilo, potopiti se v globino ženskega srca, kakor se potopi drzen potapljač na dno morja.

Ako ženska predolgo »pleje rože« na vrtu svojega devištva in »njega od nikoder ni«, postane vsled nestrpnega čakanja nervozna črnovidka in zagrizena sovražnica moškega spola. S svojimi strupenimi nazori si vzgaja cela krdela mladih, neizkušenih pobočnic. Moški so ji izvor vsega zla na zemlji . . . trinogi, ki izkoriščajo trpeče ženstvo, katero je treba dvigniti iz sužnosti . . . brezmodalna četa, Izraelci, klanjajoči se zlatemu teletu in užitku . . .

Ako se pa končno — ob enajsti uri — vendar javi rešitelj . . . »Oh, kar je kdaj bilo, pozabljeno je!« . . .«

»Stanko,« je opomnila Nada, »ali si pozabil, da sem jaz, tvoja žena, ženskega spola?«

»Seveda, dušica, ravno radi tega sem te pa tudi hotel!«

»Čitaj dalje! . . . Dosti resnice!« . . .

»Kje sem nehal? Aha tukaj: »Kar je kdaj bilo, pozabljeno je!« No, o tej točki ni mnogo več; le še konec: »Hvaležno se vrže zakletemu vragu svojega spola v naročje in mu žrtvuje vse, vse . . . iz hvaležnosti, celo svoje prepričanje; kajti Adam je sedaj v njenih očeh blesteči angelj nedolžnosti, in ženska niti Eva ni, temveč kača, ostudna kača, katera je za polovico, večinoma pa za devet desetink kriva, ako si omaže moški svoje nedolžne roke . . .

Njen spol ji je kača, in ona se čuti poklicano, streti ji glavo . . . Kar je prej sama vcepljala v nepristranska, nič hudega sluteča dekliška srca, to so ji sedaj skrajnosti, ekscentričnosti, ekstravagantnosti.«

»Stanko, kako pa si vendar dospel do teh nazorov?«

»Žal, Nadice, da so se mi pogubili moji »Sinkronistični zapiski moških triumfov« . . . tam sem imel na stote dokazov za svoje trditve, a nič ne de! Najrazločnejšega še itak imam . . . To je le-ta poročni list! Mislim, da komentarja ni treba! . . .«

